

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14Co/948/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6812202650
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Podhorová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6812202650.2

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľa: BL Telecom debt, s.r.o., so sídlom 811 08 Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, zastúpený advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom 811 08 Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 36 862 711, proti odporcovi: P. H., narodený XX.XX.XXXX, bytom XXX XX T. - R..d. XX, toho času na neznámom mieste, zastúpený ustanovenou opatrovníčkou A.. S. V., súdnou tajomníčkou informačného centra Okresného súdu Revúca, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu: HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie so sídlom 960 01 Zvolen, J. Bánika 2009/2, IČO: 42 305 675, zastúpený splnomocneným advokátom JUDr. Viliamom Glézlom, so sídlom Advokátska kancelária 970 01 Banská Bystrica, Nemčianska č. 25, o zaplataenia 248,95 eur s príslušenstvom, o odvolaní vedľajšieho účastníka na strane odporcu zo dňa 02.07.2014 proti rozsudku Okresného súdu Revúca číslo konania 4C/80/2013-111 zo dňa 27.05.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka na strane odporcu m e n í tak, že navrhovateľ je p o v i n n ý nahradiť vedľajšiemu účastníkovi HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie so sídlom 960 01 Zvolen, J. Bánika 2009/2, IČO: 42 305 675 trovy konania v sume 68,74 eur, spočívajúce v trovách právneho zastúpenia, na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka č. účtu : XXXXXXXXXXXX/XXXX, VS : XXXXXXXXXXX, vedený vo H. A., a.s., pobočka zahraničnej banky, v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia.

Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok nedotknutý.

Navrhovateľ je povinný nahradiť vedľajšiemu účastníkovi HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie so sídlom 960 01 Zvolen, J. Bánika 2009/2, IČO: 42 305 675 trovy odvolacieho konania v sume 21,32 eur, spočívajúce v trovách právneho zastúpenia, na účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka č. účtu : XXXXXXXXXXXX/XXXX, VS : XXXXXXXXXXX, vedený vo H. A., a.s., pobočka zahraničnej banky, v lehote do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia.

o d ô v o d n e n i e :

Okresný súd napadnutým rozsudkom zamietol návrh v celom rozsahu ako nedôvodný, rozhodol o trovách konania v zmysle ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. a procesne úspešnému účastníkovi konania - odporcovi nepriznal náhradu trov konania, pretože si ich náhradu neuplatnil a ani mu podľa obsahu súdneho spisu žiadne trovy v tomto konaní nevznikli. Vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu súd náhradu trov konania nepriznal s poukazom na ustanovenie § 150 ods. 1 O.s.p., pretože konštatoval, že ide o spotrebiteľské občianske združenie a z ustanovenia § 25 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa vyplýva, že občianske združenie bolo zriadené, okrem iného, za účelom podávania návrhov, účasti v konaní a tiež zastupovania v konaniach pred štátnymi orgánmi, teda bolo zriadené za účelom ochrany spotrebiteľa. Paušálny vstup vedľajšieho účastníka do viacerých konaní, v ktorých vystupuje navrhovateľ, a jeho zastúpenie advokátom, zbytočne navýšil trovy konania, preto

ich nemožno považovať za účelne vynaložené. Súd poukázal na obdobný záver o neúčelnosti trov vedľajšieho účastníka vyplývajúci napr. z uznesenia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/37/2013.

Proti výroku rozsudku, ktorým súd nepriznal vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu náhradu trov konania, podal vedľajší účastník v zákonom stanovenej lehote odvolanie. Nestotožňuje sa s prijatým záverom prvostupňového súdu a argumentuje, že Občiansky súdny poriadok účastníkom priznáva právo na náhradu nie akýchkoľvek, ale len účelne vynaložených trov konania. Nie je možné opomenúť, že úlohou náhrady trov konania nie je sankcionovať neúspešného účastníka konania, ale úspešnému účastníkovi nahradiť náklady, ktoré na konanie musel nevyhnutne vynaložiť. Aplikácia ustanovenia § 150 ods. 1 O.s.p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy výlučne v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodného osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad. Vedľajší účastník poukázal na ustanovenie § 93 ods. 4 O.s.p., z ktorého výslovne vyplýva, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania a preto má aj právo na náhradu trov konania, ku ktorým podľa ustanovenia § 137 ods. 1 O.s.p. bez akýchkoľvek pochybností patrí náhrada trov právneho zastúpenia. Nemožno súhlasiť s argumentom okresného súdu, ktorý spochybňoval nutnosť a účelnosť vynaloženia trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka, pretože práve kvalifikované podanie vedľajšieho účastníka, v ktorom poukázal na charakter zmluvnej pokuty ako neprijateľnej zmluvnej podmienky (a tým jej neplatnosť) a ktorého závery boli prenesené do odôvodnenia rozsudku okresného súdu, bolo dôvodom zamietnutia návrhu navrhovateľa a teda malo priamy vplyv na spôsob skončenia sporu. Úkony, ktoré vedľajší účastník prostredníctvom právneho zástupcu v konaní vykonal, možno preto považovať za účelné z hľadiska toho, že ich vynaložením vedľajší účastník sledoval a priamo realizoval ochranu práv odporcu proti uplatňovanému nároku navrhovateľa. Taktiež vedľajší účastník argumentuje, že zo samotnej skutočnosti, že vedľajší účastník je podľa svojich stanov založený za účelom ochrany spotrebiteľa, nemožno vyvodiť, že vedľajší účastník je sám osebe spôsobilý kvalifikovanú pomoc spotrebiteľovi v rámci súdneho konania poskytnúť. Na podporu svojho stanoviska vedľajší účastník poukázal v odvolaní na viaceré rozhodnutia jednak všeobecných súdov Slovenskej republiky, ako aj na judikatúru Súdného dvora EÚ. Na základe uvedeného vedľajší účastník na strane odporcu navrhuje odvolaciemu súdu rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti zrušiť a vec vráti okresnému súdu v tomto rozsahu na ďalšie konanie, alternatívne navrhuje napadnutý výrok rozsudku zmeniť tak, že navrhovateľ je povinný zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy prvostupňového konania vo výške 137,48 eur, ako aj trovy odvolacieho konania v sume 21,32 eur na špecifikovaný účet právneho zástupcu vedľajšieho účastníka.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu vedľajšieho účastníka namietal, že podstatnou podmienkou vstupu vedľajšieho účastníka do konania je súhlas hlavného účastníka na strane ktorého vedľajší účastník chce vystupovať. Potreba súhlasu vyplýva zo samotnej podstaty a účelu vedľajšieho účastníctva. Nahradenie výslovného súhlasu hlavného účastníka nemožno v konaní zabezpečiť ani s použitím ustanovenia § 101 ods. 3 O.s.p., pretože na vyriešenie otázky procesného postavenia subjektov, ktoré sa zúčastnili konania, nie je možné uplatniť domnienku vyplývajúcu z ustanovenia § 101 ods. 3 O.s.p.. Navrhovateľ taktiež poukázal na skutočnosť, že pri ignorovaní názoru hlavného účastníka a svojvoľným vstupovaním vedľajšieho účastníka do konania, sú mu poskytované citlivé osobné údaje hlavných účastníkov konania a preto má za to, že v takomto prípade môže dôjsť k porušovaniu článku 19 ods. 2 a 3 Ústavy SR. Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu poukázal aj na neúčelnosť vynaložených trov právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka a uviedol, že nevyhnuté sú len tie trovy, ktoré sa musia vynaložiť na procesné úkony. Má za to, že trovy právneho zastúpenia, ktoré sú súčasťou trov konania a ktoré si uplatnil vedľajší účastník, neboli nevyhnutné a potrebné na účelné bránenie práva. Navyše pokiaľ vedľajší účastník podáva odvolanie len v časti nepriznaných trov právneho zastúpenia, je zrejmé, že v tomto prípade nešlo o ochranu spotrebiteľa a snahu ochrániť ho pred vyfakturovanou zmluvnou pokutou. Tým, že vedľajší účastník žiada priznať trovy právneho zastúpenia, podľa názoru navrhovateľa priznáva súčasne, že odporcovi neposkytol pomoc pri ochrane jeho práv ako spotrebiteľa, čo je jeho základným poslaním. odporcovi poskytol právnu pomoc advokát, za služby ktorého žiada vedľajší účastník priznať trovy právneho zastúpenia. Sám vedľajší účastník neposkytoval ochranu práv odporcovi. Navrhovateľ taktiež poukázal na hromadný vstup združení na ochranu spotrebiteľa ako vedľajších účastníkov do súdnych konaní, pričom vstupujú do sporov automaticky zastúpené právnym zástupcom bez toho, aby vopred vedeli o konkrétnych okolnostiach sporu. Navrhovateľ poznamenal, že je potom otázne, či

účel vstupu do konania je ochrana spotrebiteľa alebo zisk, ktorý vznikne z priznaných trov konania. Navrhovateľ v závere vyjadrenia k odvolaniu poznamenal, že všeobecné súdy sú povinné ex offio prihliadať na nečestné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, teda aj z judikatúry Súdneho dvora Európskej únie, ako aj z právnych predpisov Slovenskej republiky jasne vyplýva, že súd je povinný ex offio prihliadať na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách. Vyjadrenia právneho zástupcu vedľajšieho účastníka preto podľa jeho názoru nie sú potrebné pre rozhodnutie súdu v jednotlivých konaniach a na ochranu spotrebiteľa.

V dôsledku odvolania krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v medziach daných ustanovením § 212 ods. 1 O.s.p. a v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O.s.p. bez nariadenia pojednávania rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutom výroku podľa ustanovenia § 220 O.s.p. zmenil tak, ako je vo výroku tohto uznesenia uvedené.

Trovy konania sú, okrem iného, aj trovy právneho zastúpenia, ak je zástupcom advokát a náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu (§ 137 O.s.p. v znení účinnom od 01.01.2013).

Úvaha súdu ohľadom náhrady trov účastníkov konania sa - vzhľadom na pomerne flexibilnú procesnú úpravu náhrady trov konania obsiahnutú v O.s.p., s ohľadom na jednotlivé procesné situácie a správanie samotných účastníkov konania, ktoré môžu nastať do momentu, kedy súd o trovách konania rozhoduje - nevyhnutne vždy odvíja od okolností vyplývajúcich z konkrétnej právnej veci a pri zohľadnení všetkých relevantných skutočností, ktoré súd vezme pri rozhodovaní o náhrade trov konania do úvahy. Ohľadom úvahy súdu pri rozhodovaní o náhrade trov konania však je nevyhnutné aj dôsledne skúmať účelnosť vynaloženia a dôvodnosť uplatnenia trov, ktorých náhrada sa má priznať. Nie všetky trovy konania aj procesne úspešného účastníka možno mať za účelne vynaložené na bránenie či uplatňovanie práva. Nemožno preto nikdy konštatovať a paušalizovať, že vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, ktorým je záujmové združenie založené za účelom ochrany práv spotrebiteľa, by za každých okolností v prípade procesného úspechu účastníka, ktorého záujmy v konaní podporuje, vznikol nárok na náhradu trov konania.

V konkrétnom prípade HLAS SPOTREBITEĽA, občianske združenie so sídlom 960 01 Zvolen, J. Bánika 2009/2, IČO: 42 305 675, ohlásilo svoj vstup do konania na strane odporcu procesným podaním zo dňa 20.03.2013, s ohľadom na predmet konania - spor vyplývajúci zo spotrebiteľského vzťahu a vzhľadom na postavenie odporcu, ako spotrebiteľa. Z predložených stanov tohto združenia, obsiahnutých v spise (č.l. 49 - 56 spisu) vyplýva, že ide o právnickú osobu založenú za účelom ochrany spotrebiteľov podľa zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, pričom jej vstup do konania umožňuje ustanovenie § 93 ods. 2 O.s.p. Procesným podaním zo dňa 12.08.2013 (č.l. 72 -73 spisu) sa vedľajší účastník na strane odporcu vyjadril k návrhu navrhovateľa, pričom obsahom tohto procesného vyjadrenia sú vecné argumenty s poukazom na spotrebiteľské právo, konkrétne na ustanovenia § 52 a násl. Občianskeho zákonníka, ktorými vedľajší účastník spochybnil zákonnosť uplatneného nároku navrhovateľa voči odporcovi, ako spotrebiteľovi. Vedľajší účastník na strane odporcu okrem poukazu na ustanovenia Občianskeho zákonníka argumentoval v zásade rovnakými právne relevantnými skutočnosťami, na základe ktorých aj súd nárok právne a skutkovo posúdil a dospel k záveru o absolútnej neplatnosti dojednania o zmluvnej pokute a na základe ktorých potom súd aj návrh ako nedôvodný v celom rozsahu zamietol. Nemožno preto konštatovať, že by bolo vyjadrenie vedľajšieho účastníka v konkrétnej veci len formalistické, všeobecné a bez znalosti a oboznámenia sa s konkrétnou vecou; práve naopak, je nutné jeho vyjadrenie považovať za kvalifikovanú obranu práv spotrebiteľa, čo je aj sledovaným účelom a dôvodom jeho pôsobenia v konaní ako vedľajšieho účastníka na strane spotrebiteľa. Neobstojí preto argument navrhovateľa vo vyjadrení k odvolaniu, že vecne a právne zásadné a relevantné skutočnosti uvedené vedľajším účastníkom na strane odporcu v jeho písomnom vyjadrení k návrhu sú len takými skutočnosťami, ktoré súd skúma aj z úradnej povinnosti a k svojmu záveru by súd dospel aj bez prispenia vedľajšieho účastníka na strane odporcu.

Vzhľadom na konštatované procesné úkony vedľajšieho účastníka na strane odporcu a vzhľadom na vecnú a právne opodstatnenú argumentáciu použitú na obranu odporcu za účelom zabezpečenia jeho práv ako spotrebiteľa, je zrejmé, že pôsobenie vedľajšieho účastníka v danom konkrétnom konaní bolo účelné a efektívne, jeho procesné úkony a vstup do konania nemožno považovať za formalistické a preto

mu nemožno uprieť právo na náhradu trov konania, spočívajúce v trovách právneho zastúpenia, ktoré mu účelne v súvislosti s pôsobením v konaní vznikli. Vedľajší účastník plnohodnotne a kvalifikovane zabezpečoval zákonom sledovaný účel a zmysel účasti vedľajšieho účastníka na strane spotrebiteľa - a to zabezpečenie účinnej ochrany záujmov a práv spotrebiteľa v konaní.

Navrhovateľ argumentuje, že zo samotnej podstaty, predmetu činnosti a účelu, za ktorým bolo občianske združenie na ochranu práv spotrebiteľa založené (spotrebiteľského združenia) by malo vyplývať, že je (malo by byť) spôsobilé poskytovať kvalifikovanú právnu pomoc špecifickému subjektu zmluvného vzťahu na ochranu a hájenie práv ktorého bolo založené (spotrebiteľa), pretože ide o oblasť, v ktorej by sa malo združenie vyznať a niet preto dôvodu dať sa zastupovať advokátom. Tento záver nie je udržateľný a je v priamom rozpore nielen s čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR, s ustanoveniami § 18, § 24, § 25 ods. 1 O.s.p., § 93 ods. 4 O.s.p. a čl. 47 Charty základných práv Európskej únie, ale aj v rozpore so základnými a nosnými zásadami súdneho konania - práva každého na účinnú súdnu ochranu a zásadu rovnosti účastníkov konania. Pokiaľ určité právo je priznané „každému“, respektíve v užšom ponímaní „každému účastníkovi konania“, prináleží takémuto subjektu bez ohľadu na jeho právny status fyzickej či právnickej osoby, a v prípade právnickej osoby bez ohľadu na predmet jej činnosti a účel založenia. V občianskom súdnom konaní majú všetci účastníci rovnaké postavenie (§ 18 O.s.p.) a v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník konania (§ 19 ods. 4 O.s.p.). Prípadné obmedzenia určitého práva musia vyplývať len zo zákona a z platnej právnej úpravy a výlučne v ich intenciách. Zo žiadneho ustanovenia nevyplýva, že by vedľajší účastník nemal právo dať sa v konaní pred súdom zastúpiť advokátom. Vstup týchto subjektov do konania má za cieľ zabezpečiť širšiu ochranu osobám, ktoré sú alebo môžu byť v znevýhodnenom postavení (napr. spotrebiteľa, osoby diskriminované z rôznych dôvodov).

Účelnosť pôsobenia vedľajšieho účastníka v konaní a efektívnosť jeho procesných úkonov však nie je možné hodnotiť paušálne, ale je nutné posudzovať ich vždy konkrétne, zohľadniac pritom aj iné, súdu z jeho rozhodovacej činnosti známe skutočnosti a okolnosti, ktoré musia mať vplyv aj na úvahu súdu ohľadom náhrady trov konania. Vedľajší účastník požadoval náhradu trov konania v sume 137,48 eur za štyri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia zo dňa 09.08.2013, vyjadrenie k návrhu zo dňa 12.08.2013, vyjadrenie vedľajšieho účastníka k odvolaniu navrhovateľa zo dňa 30.09.2013 a stanovisko vedľajšieho účastníka zo dňa 30.09.2013 a k týmto úkonom prináležiace režijné paušály 4 x 7,81 eur.

Odvolací súd preskúmal účelnosť uplatnených trov vedľajšieho účastníka a podľa ustanovenia § 220 O.s.p. zmenil rozsudok prvostupňového súdu v odvolaní napadnutom výroku a podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p., po konštatovaní procesného neúspechu navrhovateľa v konaní, mu uložil povinnosť nahradiť trovy vedľajšieho účastníka na strane odporcu, keďže si trovy konania riadne a včas uplatnil a vyčíslil. Vedľajšiemu účastníkovi prináleží náhrada za dva úkony právnej služby, ktoré odvolací súd vyhodnotil ako účelné a nevyhnutné - a to za prevzatie a prípravu zastúpenia (§ 13a ods. 1 písm. a/ Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, ďalej len „vyhláška“) a za procesné podanie- vyjadrenie k návrhu na začatie konania zo dňa 12.08.2013 (§ 13a ods. 1 písm. c/ vyhlášky) pri hodnote jedného úkonu právnej služby podľa § 10 ods. 2 vyhlášky vo výške 26,56 eur x 2 a k týmto úkonom prináležiace režijné paušály 2 x 7,81 eur, spolu tak vznikol vedľajšiemu účastníkovi nárok na náhradu trov prvostupňového konania v sume 68,74 eur, ktoré je navrhovateľ povinný zaplatiť právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka s poukazom na ustanovenie § 149 ods. 1 O.s.p. na účet špecifikovaný vo výroku tohto uznesenia, v lehote do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia.

Vo zvyšnej, odvolaním nenapadnutej časti, zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

O náhrade trov odvolacieho konania krajský súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s ustanovením § 224 ods. 1 O.s.p. a vedľajšiemu účastníkovi, ako v odvolacom konaní úspešnému účastníkovi priznal aj náhradu trov druhostupňového konania, spočívajúce v trovách právneho zastúpenia za jeden úkon právnej služby - odvolanie zo dňa 01.07.2014 ohľadom trov konania, vo výške 50% tarifnej hodnoty (§ 13a ods. 2 písm. b/ vyhlášky), t.j. 13,28 eur + tomuto úkonu prináležiaci

režijný paušál 8,04 eur, spolu odmena v sume 21,32 eur, ktoré trovy odvolacieho konania je navrhovateľ povinný zaplatiť právnomu zástupcovi vedľajšieho účastníka s poukazom na ustanovenie § 149 ods. 1 O.s.p. na účet špecifikovaný vo výroku tohto uznesenia, v lehote do troch dní odo dňa nadobudnutia právoplatnosti tohto uznesenia.

Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Banskej Bystrici pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.